

Jaargang 34 nummer 07 september 2007

BRAC NIEUWS

Verenigingsblad van de Veron afdeling s-Hertogenbosch

Convocatie

De VERON afdeling 's-Hertogenbosch nodigt alle leden hierbij uit tot het bijwonen van de maandelijkse bijeenkomst op **vrijdag 7 september** in het **Sociaal Cultureel Centrum "De Helftheuvel"** Helftheuvelpassage 115, 5224 AC 's-Hertogenbosch. Tel:073-6217973

Kijk voor het laatste nieuws op internet!!
www.radioclub.nl

Vrijdag 7 september **Lezing over de LF banden**

Wil PA0WBL zal een en ander vertellen over het gebruik van, en het luisteren op de LF banden.

Hij zal de LF banden beschrijven met de wetenswaardigheden over het hedendaagse gebruik.

Er worden op LF een aantal zaken wat anders opgelost als bij het gebruik van de standaard kortegolf banden.

Daarna komen dan aan bod: antennes, ontvangers, zenders, modulatie en computers met specifieke programma's voor signaalbewerking.

Hij hoopt dat het duidelijk zal worden dat je erg veel plezier kun beleven aan het in elkaar steken van een station voor LF en dat daar de nodige zelfbouw aan te pas komt.

Van de Voorzitter.

De vakantie is weer voorbij, een nieuw seizoen begint. Als bestuur hebben we ons gedeelte van het programma weer ingevuld, nu is het verder ook aan jullie om het mee tot een succes te gaan maken. We beginnen deze maand met Wil, PA0BWL die ons warm komt maken voor de LF banden die voor iedereen interessant kunnen zijn. De maand erop gevolgd door een

actieve avond met PIC's – nee, geen pictures maar IC's die je zelf kunt programmeren. In november hebben we de kunstmanenclub op bezoek en in december ons begrotingsavondje met gezellig samen zijn. Uiteraard hebben we dit najaar nog de kindervossenjacht, de JOTA en het commissieoverleg. Misschien komt er nog iets bij, misschien weten jullie ook nog iets leuks om te doen. In ieder geval is IEDEREEN weer van harte uitgenodigd om aanwezig te zijn.

We zijn ook al weer bezig met het programma voor na Nieuwjaar. Hebben jullie nog wensen?

Ook de VERON gaat uiteraard door. We hebben al weer bericht ontvangen over het indienen van voorstellen voor de volgende Verenigingsraad. Zijn er dingen die je graag in de VERON aan de orde gesteld wilt zien of dingen die je graag anders zou willen? De Verenigingsraad is het platform in onze vereniging om dat te bereiken. Kom met je ideeën naar ons toe, dan proberen we het in een voorstel te verpakken. Hoewel de voorstellen pas eind januari bij de Centraal Bureau hoeven binnen te zijn, is het verstandig om ze zo snel mogelijk op tafel te krijgen. Ten eerste omdat sommige voorstellen of ideeën misschien wel meteen relevant zijn, ten tweede omdat we op die manier misschien ook andere afdelingen vroegtijdig kunnen inzien waardoor er betere en breder gedragen voorstellen kunnen komen. Als je wat wilt – dit is je kans.

Tot slot, zonder dat ik nu afgezaagd over wil komen: Wij kunnen niets zonder jullie steun. Steun krijgen we niet alleen doordat je er op vrijdagavond(en) bent want we weten dat niet iedereen op zo'n avond kan komen. Steun krijgen we ook doordat jullie ons de positieve en vooral ook de negatieve dingen over jullie vereniging en jullie afdeling laten weten. Als wij niets horen weten we ook niet wat we eventueel beter kunnen doen en de opmerking: 'als je niets hoort zal het wel goed zijn' wil er bij mij ook niet in. Er moeten dingen zijn die wij kunnen verbeteren. Graag hoor ik van jullie. Een goede tweede helft van dit jaar toegewenst!

73

Catharinus PE1AHX, voorzitter at radioclub punt nl

Verslag bijeenkomst op 1 juni 2007

Opening: Catharinus PE1AHX opent de bijeenkomst en heet een ieder welkom op deze laatste voor de vakantie. Om gelijk maar te beginnen geeft hij het woord aan de kascontrole commissie.

Deze controle is met wat strubbelingen verlopen maar uiteindelijk toch gedaan en de commissie heeft geen onrechtmatigheden geconstateerd en verleend de penningmeester decharge. Hier sluiten de leden op de bijeenkomst zich bij aan.

Pierre PE1BTL treed af als kascontrole lid en Henk PA3GHT neemt zijn plaats in.

Bestuursverkiezing: Aftredend zijn Catharinus PE1AHX en Chris PE1DZX, beiden zijn herkiesbaar en bij gebrek aan tegenkandidaten worden zij met algemene stemmen herkozen.

Commissie's: Van niemand van de commissieleden is bericht ontvangen af te willen treden, dus blijft alles bij het oude. Wel nog eens kijken welke commissie's er nog nodig zijn en welke een slapend bestaan vormen.

Contest materiaal: Catharinus vraagt, wat doen we met het contestmateriaal?

Het is momenteel weer opgeslagen op een goede plaats maar dat zal daar ook niet eeuwig kunnen blijven. Er is al 10 jaar geen VHF en al 3 jaar geen HF contest meer gedraaid, door het niet gebruiken word het materiaal er ook niet beter op.

Paul PA0STE geeft nog aan dat er bij Eric PA2ELS nog een 2m yagi is, het geen door Eric word bevestigd.

Er word wat heen en weer gefilosofeerd wat we er mee moeten gaan doen, in deze discussie word ook het bezit van een eigen clubhuis mee genomen. Er zijn voor en tegenstanders. Wel zijn er de ervaringen uit het verleden, in het begin loopt het prima maar langzaam loopt dat terug en het onderhoud en schoonmaken komt meestal op de zelfde personen neer.

Uiteindelijk word er besloten het contestmateriaal op de agenda te laten staan zonder dat daar haast mee is, er iets over in BRAC nieuws over te zetten en voorlopig in de Helftheuvel te blijven zitten.

We zijn benaderd door de school van de toekomst, daar heeft een internet cursus zendamateur gelopen en er zijn 9 van de 10 kandidaten geslaagd

Men wil daar graag een vervolg aangeven en er is contact opgenomen met de VERON en de VRZA. Een en ander is in ontwikkeling en we zullen dit blijven volgen en indien nodig helpen.

Rondvraag: Eric heeft een kandidaat zendamateur en vraagt of er nog iemand lesboeken heeft, Ramon PD0RSP geeft aan er nog wel te hebben.

Paul vraagt no even aandacht voor de jaarlijkse vossenjacht komende week

Sluiting: Catharinus sluit de bij eenkomst en wenst een ieder een prettige vakantie, op de website zal nog worden aangegeven welke vrijdag avonden de Helftheuvel ivm vakantie zal zijn gesloten.

De notulist Kobus PE2LOJ

Dag van de Radio Amateur

De dag van de Radio Amateur zal op 3 november weer in Apeldoorn worden gehouden.

Voorverkoop entreebewijzen

Evenals voorgaande jaren bestaat uitsluitend voor VERON leden de mogelijkheid vooraf tegen gereduceerd tarief entreebewijzen te bestellen voor de DvdRA.

Hieraan zitten voor u twee voordelen; u heeft uw entreebewijs voor de laagst mogelijke prijs en u hoeft op 3 november niet in de rij voor de kassa te wachten om een kaartje te kopen.

VERON leden betalen in de voorverkoop €5,00 voor een entreebewijs.

Entreebewijzen tegen gereduceerd tarief voor VERON leden à €5.00 kunnen uitsluitend via de afdelingssecretaris worden besteld. De afdelingssecretaris controleert of u lid van de VERON bent en u betaalt de kosten voor het entreebewijs aan uw afdelingssecretaris.

De kaarten kunnen bij mij, Kobus PE2LOJ worden besteld, uitsluitend tegen contante betaling.

Dit kan tot en met vrijdag 21 september. Het gemakkelijkst is uiteraard op de bijeenkomst van vrijdag 7 september.

Kobus PE2LOJ

Verslag vossenjacht Afd. De Bosch

Op zondag 10 juni jl. vond de grote vossenjacht plaats van onze afdeling. Deze vossenjacht werd gekenmerkt als een redelijk moeilijke jacht. Niet alleen waren de aanwijzingen summier maar er stonden ook veel zenders in de lucht, 4 vossen en 5 minivossen. Ieder jaar opnieuw

stelt de vossenjachtcommissie zichzelf weer de vraag waar zullen we de vossenjacht houden. Alle aardige natuur gebieden in de omgeving, waar we vrij mogen rondlopen, lijken al eens gebruikt te zijn. Maar wederom is het gelukt om een aardig en nieuw stukje natuur te vinden. De keuze is gevallen op het stukje natuur in de omgeving van de z.g. Roeivijver, met als startplaats de parkeerplaats aan de Kievietswaard als zijweg van de Honderbundersweg aan de rand van de Drunense Duinen in de gemeente Drunen. De weergoden waren ons dit jaar goed gezind, want gedurende de gehele week was het al broeierig en af en toe erg nat, zo ook een groot deel van de zaterdag er voor, maar op deze zondag middag tijdens de jacht was het droog bij een goede temperatuur. Met een opkomst van 10 jagende equipes kwamen we hierdoor dan ook op een acceptabel deelnemers aantal, en gelijk aan die van 2006. Enkele bekende jagers hadden afgezegd, wij realiseren ons goed dat in deze tijd ook enkele andere evenementen vallen, eigenlijk karakteristiek voor eind mei begin juni. De vossenjacht commissie met versterking van George, PD0BFM en de XYL Thea en QRP Peter van Sjef, zorgde voor een pittige jacht, maar het was te doen. Om 13.00 uur liet de starter, George, PD0BFM alle equipes tegelijk starten. Het was een z.g. no-nonsense jacht, dat betekent dat er naast puur jagen en het noteren van een beschrijving van de vos op het startformulier, er geen opdrachten in de geest van vragen foto's ed. in zaten. Het aantal goede vossen en de tijd waarin deze werden gevonden, was maatgevend voor de einduitslag. Vos 1 = Johan, PA3HGU zat als visser (met een minivos) langs het Drommels kanaal, als afleidingsmanoeuvre, wat iets verder op stond in het riet de echte vos 1. Vos 2= Paul, PA0STE die zo'n 850 meter verderop bij een brug over het kanaal stond had, had de vos onzichtbaar in een boom geplaatst, terwijl vanaf het midden van de brug een minivos aan een dun touw hing langs een pijler. Vos 3 = Sjef met Peter en Thea zaten exact aan de andere zijde van het kanaal tegenover Johan, met de vos in een boomstronk. Uiteraard was ook daar in de omgeving een minivos te vinden. Vos 4= Jan, PE1MQL had zich met vos geïnstalleerd langs de oever van de roeivijver, aan de zijde van de z.g. schaatsbaan. Bij terugkomst bij de startplaats bleken ook daar twee minivossen opgesteld te zijn. Het zal u niet verwonderen dat er dan ook niemand in staat bleek te zijn in de jaagtijd van 3 uur (13.00 uur tot 16.00 uur) alle zenders te vinden. Maar dat het te doen was bleek toch uit het feit dat er toch 3 jagers in staat waren op een na alle zenders en zendertjes te vinden. Dit jaar waren er geen valse vossen geplaatst, maar wat mij opviel bij de vossen is dat de jagers wel zeer op hun hoede waren voor valse vossen want de meeste stelde toch zorgvuldig vast of het gevonden apparaat ook echt een signaal uitzond. Hierbij moet opgemerkt worden dat alle reeds gebruikte vossenjacht ontvangers van het afdelingsproject ROX-2T opmerkelijk goed scoorden. De plaatsen 1, 2 en 3 gebruikten allen deze vossenjacht ontvanger. Een opsteker en een aanmoediging voor allen die hun ontvanger nog niet klaar hebben.

De uitslag was als volgt :

- 1° Yuri, PE2SBA
- 2° Chris, PE1DZX
- 3° Eric, PA2ELS
- 4° Piet, PA0PDO
- 5° Wilma, PD2WLM, en Wim PD2WAM (gelijke uitslag)
- 6° TARIK (8 jaar)
- 7° Rejhan (6Jaar) met Hans, PA3BZR (gelijke uitslag)
- 8° PD3HCC, Henri.

Ergens rond 16.30 uur vond de prijsuitreiking plaats op de startplaats en werd de vossenjacht wisselbeker van VERON afdeling 's-Hertogenbosch uitgereikt aan Yuri, PE2SBA.

Als 1^e, 2^e resp. 3^e prijs hadden we dit jaar resp.: een Daiwa CN-101 1.0/160 power / SWR meter (beschikbaar gesteld door een afdelingslid), een luxe ESD / RFI ontstoorde en onweerzekere 230V meervoudige stekkerslof en een elektrische barbecueset (eveneens beschikbaar gesteld door een afdelingslid). Alle betrokkenen die hebben meegedaan, ervaren of niet ervaren (pet af voor deze mensen), hebben een prachtige vossenjacht gehad. Niet alleen is dit een prestatie, maar toch ook een zeer gezellige activiteit, ik denk dat de bijhorende foto's dit ook uitstralen (met dank voor de fotograaf George, PD0BFM). Pech voor die mensen die dit hebben gemist, maar voor hen komt er volgend jaar weer een kans.

Namens de vossenjacht commissie, (PE1MQL, PA3ESD, PA3HGU, PA0STE, met gast PD0BFM, Thea en Peter).

Paul, PA0STE

Vooraankondiging oktober bijeenkomst

Op de bijeenkomst van vrijdag 5 oktober houdt Willem PE2WDO een presentatie over het gebruik van PIC's (Programmable Interrupt Controllers). Naast een uitleg over de werking van deze programmeerbare componenten gaan we ook zelf aan de slag met een eenvoudige schakeling waarin een PIC wordt gebruikt.

----- VERKOPING -----

Nee, in tegenstelling tot wat het kader suggereert is het nog niet zover. Wel willen we het volgende onder jullie aandacht brengen. De club is in het bezit van flink wat materiaal dat in het verleden gebruikt is tijdens allerlei HF en VHF contesten. Het gaat hierbij vooral om antennes, masten, kabels, etc. Dit materiaal ligt nu – tijdelijk - in een goede opslagruimte maar we weten niet hoelang dat nog mogelijk zal zijn. Wat we wel weten is dat dit soort materiaal van opslaan niet beter wordt. Omdat er her en der wel belangstelling is voor een gedeelte van de spullen overwegen we om deze te gaan verkopen. Niet meteen overigens want liefst zien we uiteraard dat er in de club gebruik van gemaakt wordt. Heb je een idee wat we er mee zouden kunnen, laat het ons weten. Is er nog belangstelling om deze spullen ooit te gaan gebruiken? Zo niet dan willen we over een aantal maanden eens ernstig bekijken en met jullie bespreken hoe we hiermee verder gaan. Het zijn ook mede jullie eigendommen die nu al een aantal jaren ongebruikt zijn.....

----- VERKOPING -----

BRAC Kinder Vossen Pannenkoekenjacht

Op **zondag 9 september** houden we voor de 2e keer de speciale vossenjacht voor kinderen. We zijn van 13.00 tot 17.00 uur weer welkom op het terrein van Scouting Vught-Noord aan de Loonsebaan aldaar. Het kenmerk van deze jacht is de kindvriendelijke omgeving en het beperkte gebied waarin de vossen zijn verstopt. Er wordt gejaagd in rondes van hooguit drie kwartier en er wordt per ronde gekeken wie de meeste vossen heeft gevonden. Voor iedere gevonden vos is er trouwens een kleine smakelijke prijs.

Net als vorig jaar richten we een eenvoudig terras in met koffie en thee en later op de middag zal aan de aanwezige ouders hulp gevraagd worden bij het bakken van pannenkoeken voor de Q-R-Pieters. Vorig jaar hebben de ouders zich ook zeer verdienstelijk gemaakt bij het telkens opnieuw verstoppertje van de vossen. Er zijn ontvangers aanwezig, maar als je zelf een ontvanger meeneemt dan is dat handig. Iedereen die meedoet kan een vrijwillige bijdrage doen die afhankelijk is van de eigen financiële mogelijkheden.

Naast de kinderen van zendamateurs, zijn ook de leden van de Scouting uitgenodigd en wordt er ook in het lokale krantje aandacht aan besteed. De BRAC-Kinder-Radio-Pannenkoekenjacht is een leuke activiteit voor het hele gezin en een leuke tussenstop voor een fietstocht. Wim en Wilma uit Oss hebben hun medewerking ook weer toegezegd.

Houd voor meer informatie onze website www.radioclub.nl in de gaten.

Gezocht.

Beste mensen, ik heb het al eens in de vergadering gebracht maar wil ook via dit kanaal een oproep doen voor een web-redacteur. We hebben een fantastische website www.radioclub.nl waar we van alles op kwijt kunnen alleen ontbreekt het ons als bestuur aan de tijd om voor voldoende vulling van de website te kunnen zorgen.

We zoeken dan ook iemand die inhoud voor onze website verzamelt, eventueel schrijft en dat in samenhang met de rest van wat daar op staat kan indelen. Technische kennis is niet vereist omdat we wel een goeie webmaster (Ramon) hebben. De website is zo opgezet dat de indeling bijna automatisch gaat, het gaat dus vooral om de teksten, plaatjes, links naar andere sites etc. Zo zou er bijvoorbeeld een verhaal kunnen komen dat beschrijft wat een radiozendateur precies is... Wil je ons als web-redacteur helpen of heb je verhalen, beschrijvingen, schema's of iets anders waarvan je vindt dat, dat op de website van de BRAC gepubliceerd zou kunnen of moeten worden en weet je niet hoe dat moet, laat het ons weten. Nieuwe vrijwilligers, alvast bedankt!

Glaszekeringen

Van de meeste componenten die we als radiozendamateur gebruiken verwachten we dat ze nooit stuk gaan. Er is echter één component die er juist voor gemaakt is om stuk te gaan: de glaszekering. Deze bestaat uit twee metalen kapjes met daartussen een dun draadje en een glazen buisje. De meest voorkomende afmeting is 20 x 5 mm en zijn over het algemeen geschikt voor spanningen tot 250 Volt.

Wanneer nu de stroom door een schakeling te groot wordt doordat een uitgang onbedoeld wordt kortgesloten, de voedingspanning piekt omdat zoonlief het wel leuk vindt om aan de knop van een voeding te draaien of omdat er een schroefje op een voedingsbaan valt dan neemt de stroom door de draad toe. Die draad krijgt het warm en smelt door (vandaar de naam smeltveiligheid), en heeft daarmee de dure achterliggende elektronica gered en brand voorkomen.

Nu gebruikt het ene apparaat veel stroom en het andere apparaat bijna niets. Bij sommige apparaten is het bovendien niet erg als die 'even' wat meer stroom gebruiken. Om al deze apparaten met een glaszekering te kunnen beveiligen zijn er verschillende soorten zekeringen. Verschillende fabrikanten maken zekeringen voor verschillende stromen (1 mA tot 10A) en verschillende snelheden.

Bij weerstanden en condensatoren kennen we de E12-reeks. Bij zekeringen is dit een ander verhaal. Hiernaast zie je welke stroomwaarden mogelijk zijn.

De meest bekende snelheden zijn snel (F), middeltraag (MT) en traag (T). Er zijn echter ook extra-snelle (FF) en extra-trage (TT) zekeringen. De codering is internationaal vastgesteld en de letters F en T staan voor "Fast" en "Timed delay".

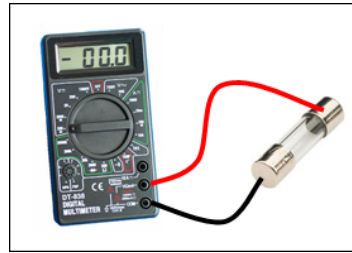
In onderstaande tabel is aangegeven hoe lang het duurt voordat een zekering bij een bepaalde stroom zijn werk doet:

Uitvoering		Stroombelasting I			
		2,1 x I	2,75 x I	4 x I	10 x I
Snel (F)	32 – 100 mA	< 30 min	10 – 500 ms	3 – 100 ms	<20 ms
	125 mA – 6,3 A	< 30 min	50 ms – 2 s	10 – 300 ms	<20 ms
Middeltraag(MT)	32 – 100 mA	< 2 min.		40 – 500 ms	5 – 30 ms
	125 mA – 1,25 A	< 2 min.		60 ms – 2 s	20 – 70 ms
	1, 6 – 6,3 A	< 30 min		60 ms – 2 s	5 – 70 ms
Traag (T)	32 – 100 mA	< 2 min.	200 ms – 10 s	40 ms – 3 s	10 – 300 ms
	125 mA – 6,3 A	< 2 min.	600 ms – 10 s	15 ms – 3s	20 – 300 ms
		1,1 x I	2 x I	4 x I	10 x I
Extra snel (FF)	1,6 A – 10 A	>60 min.	< 2 s	< 15 ms	< 2 ms
		1,5 x I	2,1 x I	4 x I	10 x I
Extra-trag (TT)	1 mA – 100 mA	> 60 min.	< 2 min.	4 – 20 s	1- 4 s

Duidelijk is te zien dat de zekering zijn werk sneller doet naarmate de stroom toeneemt.

	F	MT	FF	TT
	T			
1 mA				x
1,6 mA				x
2,5 mA				x
4 mA				x
6 mA				x
10 mA				x
16 mA				x
25 mA				x
32 mA	x			x
40 mA	x			x
50 mA	x			
60 mA				x
63 mA	x			
80 mA	x			
100 mA	x			x
125 mA	x			
160 mA	x			
200 mA	x			
250 mA	x			
315 mA	x			
400 mA	x			
500 mA	x			
630 mA	x			
800 mA	x			
1 A	x			
1,25 A	x			
1,6 A	x		x	
2A	x		x	
2,5 A	x		x	
3,15 A	x		x	
4 A	x		x	
5 A	x		x	
6,3A	x		x	
8 A				x
10 A				x

Tot slot van deze theorie nog een stukje praktijk over het testen van zekeringen. Of een zekering nog stroom geleidt kan worden getest met onderstaande meetopstelling. De weerstand mag niet veel meer zijn dan 0Ω :

Of een zekering het nog doet kan worden getest met de opstelling hiernaast. Zorg ervoor dat de multimeter is ingesteld op het meten van stromen, hierbij moet de meter de nominale stroom van de zekering aankunnen.

Er is hier gekozen voor een accu als voeding om er zeker van te zijn dat deze de nominale stroom van de zekering ruim kan leveren.

Indien de meter na het aansluiten 0 mA aangeeft dan heeft de zekering zijn werk goed gedaan en kan deze ook zonder gevaar voor het apparaat worden gebruikt.

Chris
PE1DZX